

[Alfred Jensen.]

industriens og erhvervslivets omkostningsniveau. Man må forstå, at bag hvert eneste ciffer i arbejdsløshedstallet er der en menneskelig tragedie. Her er der tale om en betragtelig nedgang i indtægterne med $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ eller endogså mere. Og det drejer sig som bekendt om indtægter, hvor der aldeles ikke er noget at rutte med, tværtimod, indtægter, der kun lige rækker fra dag til dag. Den arbejdsløse skal betale de daglige udgifter, og der er udgifter, som han ikke kommer uden om, som udgifter til husleje, sygekasse, fagforeningskontingent og meget andet. Tilbage bliver kun konti som brændselskontoen, beklædningskontoen og kosten, hvor der kan spares, og det er jo også her, der bliver sparet og sparet i altfor høj grad. Mangen arbejdsløs husmoder er i den fortvivlede situation, at hun må nægte sit barn en skive brød, når det beder derom. Det skyldes naturligvis hverken hårdhertethed eller dårlig økonomi, men simpelthen, at der ikke er penge dertil. Men disse 100 000—140 000, der var arbejdsløse ved årets udgang, er ikke selv skyld i hverken deres ledighed eller de vanskeligheder, de står overfor. Arbejdsløsheden kan heller ikke siges at hidrøre fra naturforhold eller andre årsager, der ikke kan tilregnes mennesker. Den seneste tids stigning kan ikke alene skrives på årstidens konto, det er faktisk menneskene, samfundsforholdene, der er skyld i arbejdsløsheden, såvel i almindelighed som den store stigning i de sidste måneder. Når der oprustes og produceres for krigsformål, som det navnlig er sket i de sidste år, må der komme et pres på priserne, der forøger omkostningerne for produktionen af varer til civile formål og dermed forøger omsætningsvanskelighederne af den simple grund, at befolkningen jo ikke gennem forhøjelse af lønningerne sættes i stand til at betale de prisstigninger, som varerne bliver udsat for. Det fører ikke alene til, at det civile forbrug bliver begrænset, men det fører også til, at der sker en begrænsning af produktionen. De sidste måneders stigning i arbejdsløsheden kan jo direkte føres tilbage til en forbrugsnedgang, der ikke alene rammer arbejdere og funktionærer i produktionen, men som også og vel mindst i lige så høj grad rammer handelen og omsætningen.

Den stigende ledighed i byggeindustrien, der jo rammer såvel faglærte som ufaglærte, kan direkte føres tilbage til byggeriets fordyrelse. Den højtærede indenrigs- og boligminister har jo selv her i tinget erkendt, at der var materialer og arbejdskraft nok til opførelse af en 17 000—18 000 lejligheder foruden det militære byggeri, der er planlagt, og at årsagen til, at der ikke var anmeldt mere byggeri, måtte søges i de stigende priser. Der er som bekendt kun indsendt ansøgning om lån til byggeri af ca. 13 000 lejligheder. Ved den pågældende lejlighed gjorde ministeren opmærksom på, at den ledighed, der her var fremkommet, skulle tjene til at presse prisniveauet ned. De seneste tal for byggeomkostningerne viser ikke nogen nedgang, men viser tværtimod en stigning, og det vil sige, at hvis den mirakelkur, ministeren her anbefaler, overhovedet kan hjælpe, vil den være en lang og smertefuld kur at gennemgå ikke alene for de arbejdsløse, men også for deres familier og for andre, der er afhængige af dette erhverv.

Offentligheden må jo også få den opfattelse, at regeringen absolut ikke ønsker at sætte ind for at forhindre en stigning i arbejdsløsheden, men tværtimod er tilfreds dermed. Da vi for mere end et år siden her i folketinget behandlede forslag om forhøjelse af afgifterne og forslag om tvangsopsparing, erkendte finansministeren, at den begrænsning af købekraften, som regeringen tilstræbte, måtte føre til en stigende arbejdsløshed. Virkningerne af denne brandskatning kan nu spores på alle områder, idet der ikke alene er nedgang i omsætningen, men også i produktionen. For omsætningens vedkommende viser der sig for tredje kvartal 1951 en nedgang på 5 pct. Hårdest er det gået ud over beklædningen, hvilket man også kan læse på arbejdsløshedstallene indenfor tekstil- og beklædningsindustrien samt i skrædderfaget.

Men den store og stigende ledighed viser sig også og vel nærmest i de fag, der er mere direkte ramt af de forøgede afgifter. I forbindelse med prisstigningen i tobaksindustrien er der således en stor stigning. For tobaksarbejderne under eet er ledigheden blevet fordoblet fra udgangen af november 1950 til udgangen af november 1951. I 1950 var ledigheden 7,3 pct. men i 1951 19,2. Hertil må man endda føje tallene på